

Herning
Kommune

§ 12 MILJØGODKENDELSE af svinebedrift

Agersiggård
Agersigvej 5
6933 Kibæk

Registreringsblad

Titel:	§ 12 miljøgodkendelse af svinebedrift Agersigvej 5, 6933 Kibæk
Dato for ikrafttrædelse:	20. januar 2009
Bedriftens navn:	Agersiggård
CVR-nr:	27119603
P-nummer:	1009826463
CHR-nr:	69849
Ejendomsnummer:	6570907872
Matr. nr.	24a, 30az, 30at, 30r, 75b, 30az og 25by Kibæk by, Assing.
Adresse:	Agersigvej 5, 6933 Kibæk
Bedrifts ejer og Ansøger:	Jens Thomas Rasmussen, Klinten 46, 6933 Kibæk
Konsulent:	Svinerådgivning Vest. Konsulent Heidi Wentzlau, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, tlf. 70 15 12 00, e-mail: hbw@svest.dk
Tilsynsmyndighed:	Herning Kommune
Rådgiver:	Orbicon, Torsten Ostenfeld, KS Lotte Weesgaard
Kontrolleret af:	Kirsten Brødbæk

Ikke-teknisk resumé

Jens Thomas Rasmussen har søgt Herning Kommune om tilladelse til udvidelse af den eksisterende produktion af slagtesvin på bedriften Agersiggård, Agersigvej 5, 6933 Kibæk.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen fra 251,99 DE til 279,64 DE slagtesvin. Produktionsudvidelsen sker ved udvidelse af antallet af slagtesvin fra 8820 til 9000, samt ved forøgelse af afgangsvægten på de producerede dyr fra 30-102 kg til 32-108 kg. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger. Der søges ikke om bygningsmæssige ændringer.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,1 km sydvest for Kibæk, som er den nærmeste byzone i området.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	4
Klagevejledning og offentliggørelse	6
Generelle vilkår	7
Drift og indretning	7
Årsproduktion	8
Vilkår for anlæg	9
Staldinventar- og drift	9
Ammoniakreducerende miljøteknologi	9
Lugt	9
Gødnings- og ensilageopbevaring	10
Gyllehåndtering	10
Transport	10
Spildevand m.v.	11
Uheld og driftsforstyrrelser	11
Støj	11
Skadedyr	12
Støv	12
Lys	12
Oplag af olie og kemikalier	12
Affald	13
Vilkår for udspretningsarealer	14
Udbringning	14
Herning Kommunes samlede vurdering	15
Miljøteknisk beskrivelse	25
Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom	33
Bilag 2 Udbringningsarealer, udpegede § 7 og lavbundarealer	34
Bilag 3 Udbringningsarealer, udpegede § 3	35

Forord

Jens Thomas Rasmussen har ansøgt om en § 12 godkendelse jf. husdyrloven¹ af bedriften beliggende på adressen, Ager sigvej 5, 6933 Kibæk.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende 251,99 DE til 279,64 DE slagtesvin.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Herning Kommune med bistand fra Orbicon.

Ejendommen blev i 2004 godkendelsespligtig jvf. Kap.5 i miljøbeskyttelsesloven fordi der i staldanlægget var mere end 2000 stipladser til slagtesvin og der blev produceret mere end 210 DE. Der blev derfor i 2006 ansøgt om VVM-godkendelse til en driftsudvidelse fra 251,4 til 350 DE. Ejer trak denne ansøgning tilbage primo 2007, fordi udvidelsen til 350 DE ikke længere ønskedes gennemført.

På baggrund af bekendtgørelsen om listevirksomheder skal en bestående virksomhed, som ikke var godkendelsespligtig før 1. oktober 2005, men som nu er omfattet af bilag 1 i bekendtgørelsen miljøgodkendes senest den 29/10 2007.

Jf. IPPC reglerne skal ejendommen have en miljøgodkendelse og i den forbindelse søges der samtidig i foreliggende ansøgning om miljøgodkendelse af en mindre udvidelse på 27,65 DE af den eksisterende produktion, hvilket primært skyldes ønske om ændring af afgangsvægten på de producerede dyr.

En del af ejendommens jordarealer forpagtes af Niels Chr. Rasmussen, Rævehøjvej 3, 6933 Kibæk. Der afsættes fortsat husdyrgødning til disse arealer, hvorfor disse indgår i ansøgningen som aftaleareal.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Herning Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af bedriften.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgningsskema nr. 9126 af 8. August 2008.
- Supplerende oplysninger

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) eller 2.000 stipladser, skal ansøgningsmateriale i henhold til Husdyrbrugloven § 5 offentliggøres således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 3. september 2008 i Herning Folkeblad og udkast til miljøgodkendelse har været i nabohøring fra d. 12. november 2008 til den 29. december 2008. Der er ikke indkommet kommentarer til hverken ansøgning eller udkast til miljøgodkendelse.

Endvidere skal virksomheden og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Herning Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de nye vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den 20. januar 2017. Herning Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40 stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12/2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 648 af 18/6/2007

således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 18. februar 2009 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Herning Folkeblad den 21. januar 2009.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, men indsendes skriftligt til Herning Kommune, Torvet, 7400 Herning eller pr. mail til landbrugsgruppen@herning.dk senest den 18. februar 2009 ved kontortids ophør, og som videresender klagen med sagens akter.

En evt. klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Kirsten Brødbæk
Miljøtekniker

Kopi sendt til:

Svinerådgivning Vest, konsulent Heidi Wentzlau, E-post: hbw@srvest.dk
Jens Pedersen, Øster Hedegårdsvej 4, 6933 Kibæk
Niels Chr. Rasmussen, Rævehøjvej 3, 6933 Kibæk
Assing Mølleby Vandværk, Plantagevej 3, 6933 Kibæk
Trolhede Mejeri, Industrivej 1, Trolhede, 6920 Videbæk
Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: leif.poulsen@tele2adsl.dk
Skov- og Naturstyrelsen, Midtjylland, E-post: midtjylland@sns.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, Bent Rasmussen, Vardevej 23, 6933 Kibæk. E-post: herning@dn.dk
Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. Ved Karsten Johansen E-post: lundthing@mail.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K. Att: Erik Hammer E-post: famhamf@mail.tele.dk
Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, Att.: Bent Odgaard, Geologisk Institut, C F Møllers Allé, bygning 1120, 8000 Århus C. E-post: bent.odgaard@geo.au.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Agersigvej 5, 6933 Kibæk samt de udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 69849, CVR-nr: 12254601, P-nr. 1000357927
2. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
6. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes at svinebedriften indrettes og drives i overensstemmelse med de i sagen forelagte oplysninger. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1 og arealoversigt over udbringningsarealer i forhold til naturområder fremgår af bilag 2 og 3.

Det vurderes, at ejendommen Agersigvej 5, 6933 Kibæk ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Ansøgningen omfatter ikke bygningsmæssige ændringer eller tilføjelser.

Det er Herning Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Årsproduktion

7. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 279,64 DE svarende til 9000 slagtesvin fra 32 til 108 kg med en gennemsnitsvægt på 70 kg. Det maksimalt tilladte antal stipladser er 2380.
8. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller så længe både det maksimale antal DE og genekriteriet for lugt ikke overskrides.
9. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden når besætningen er nået op på 279,64 DE.
10. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra slagteriet for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvinenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen.

- Årsproduktion

De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelses³ definitioner.

Jævnfør vilkår 2 bortfalder godkendelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden for 2 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller genekriteriet for lugt ikke overskrides. Ligeledes må antallet af stipladser ikke overskrides.

Reguleringen er mulig at styre, idet slagtevægt fremgår af slagteriafregninger eller planårsopgørelser fra slagteri.

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

11. Der skal være overbrusningsanlæg, hvor staldluften tilføres forstøvet vand i samtlige stalde.
12. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov.
13. Bedriften skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

14. Der skal være gyllekølingsanlæg i stald 4, fuldspalte slagtesvinestalden. Effekten af varmepumpen skal være mindst 24 kW, svarende til 27 W/m² gylleoverflade.
15. Det etablerede gyllekølingsanlæg skal være i drift i mindst 5000 timer pr. år.
16. Der skal være tæller til registrering af timeforbrug til dokumentation af driftstiden
17. Den månedlige driftstid og kW forbrug skal indføres i driftsjournalen.

Lugt

18. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
19. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

Det anbefales at overbruse i 2-4 minutter én gang i timen i slagtesvinestalde med lavtryksanlæg ved staldtemperaturer under 22°C, mens der ved staldtemperatur over 22°C anbefales overbrusning i 4-6 minutter hver halve time.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Kravet om 20 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager er opfyldt, fordi der er etableret gyllekøling i ejendommens fuldspaltstald. Ved gyllekøling minimeres husdyrgødningens fordampning af NH₃. Effekten af varmepumpen på 24 kW svarer til ca. 27 W/m² gylleoverflade og er i overensstemmelse med forsøgsresultater fra fuldspalteanlæg (Dansk Svineproduktion, meddelelse nr. 357). Det vurderes derfor, at virkemidlet vil være tilstrækkeligt til at sikre den krævede reduktion. Den i ansøgningen angivne effekt på 10 % vurderes at være realistisk med den anvendte effekt og driftstid.

Anlægget og ejendommens gylletank ligger udenfor bufferzone til § 7 udpegede naturområder. Herning Kommune har derfor vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet.

- Lugt

Det er tilladelsesmyndighedens vurdering, at en væsentlig medvirkende faktor til begrænsning af emission, er opretholdelse af en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde, derfor er det stillet vilkår om renholdelse af bedriften og dens omgivelser.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokalisingsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Gødnings- og ensilageopbevaring

20. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på bedriftsniveau (Agersigvej 5 samt lejet kapacitet).
21. Der skal i lejede beholdere på adresserne Ollingvej 61, Vardevej 108 og Bjørnslevvej 7 opbevares 1.600 m³.
22. Der skal hvert år, senest 15. oktober forelægge en beregning, som viser, at der er opbevaringskapacitet frem til 1. april det følgende år. Dokumentation skal foreligge i form af et ajourført lagerregnskab for husdyrgødning.
23. Det skal fremgå af lagerregnskabet for husdyrgødning, hvornår der sker opbevaring i lejede beholdere og hvilke mængder der opbevares.
24. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

Gyllehåndtering

25. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
26. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
27. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
28. Pumpning og udkørsel af gylle må ikke foretages på lørdage, søn- og helligdage på udspretningsarealer i bynære områder.

Transport

29. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
30. Transport til udspretningsarealerne må ikke ske igennem byområder tidsrummet mellem kl. 18.00 og 7.00.

- Gødnings- og ensilageopbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Dette er opnået på ejendommen ved leje af gyllebeholder ved nabo samt egen kapacitet på 5 måneder. Den lejede kapacitet er på naboejendomme, som er beliggende indenfor en afstand af max. 2,2 km til ejendommen. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til omtrent 12 måneder, så husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt ved hjælp af lejet kapacitet.

Der er, da den nødvendige kapacitet er baseret på lejede beholdere, sat vilkår til dokumentation af kapacitet frem til 1. april, samt at lagerregnskabet for husdyrgødning skal omfatte oplysninger om, hvornår der sker opbevaring i lejede beholdere, og hvilke mængder der opbevares.

Det vurderes, at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT. Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner mm.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.

Der findes ikke fastmonterede pumper på egne eller lejede gylletanke. Det vurderes, at kranpumpe på vogn med returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

På baggrund af afstanden fra nogle af arealerne i forhold til bynær beliggenhed er der stillet vilkår til, hvornår der må ske udbringning af gylle på disse arealer.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold og transporter til og fra marker sker udenfor landsbyer samt med kun få beboelser langs vejen. For at mindske gener fra transport henstilles, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Udkørsel af gylle til arealerne, beliggende således, at kørsel dertil kun kan foregå gennem byområder, må kun foregå i dagstimerne, for at mindske generne i tættere bebyggede områder.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Spildevand m.v.

31. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til samle-tank eller gyllesystem.
32. Rengøring og vask af maskiner skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder.

- Spildevand

Der foregår ikke markarbejde fra ejendommen. Det er dog kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner og udstyr. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en egnet vaskeplads med afløb til gyllebeholder. Herved vil vaskevandet blive udspremt med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning. Der planlægges ikke etableret sanitære installationer i mandskabsrum og lignende på ejendommen.

Uheld og driftsforstyrrelser

33. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
34. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
35. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen.
36. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Der er udarbejdet beredskabsplan for bedriften. Planen fremgår som bilag 4 til godkendelsen.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året, og den skal være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig.

Støj

37. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

- Støj

Der etableres ikke nye støjende anlæg i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

Skadedyr

38. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
39. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

Støv

40. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.
41. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

42. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
43. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

44. Der må ikke ske håndtering eller oplag af sprøjtemidler på ejendommen.
45. Oplagsplads for olie skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
46. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand/grundvand.

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. Der forventes ingen væsentlige problemer med lysforhold.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

Der udføres ikke markdrift fra ejendommen. Der er derfor stillet vilkår om, at der ikke må ske oplag eller håndtering af sprøjtemidler fra ejendommen.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være

udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

47. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
48. Der skal føres register over affaldsproduktionen på landbruget. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
49. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
50. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Vilkår for udspretningsarealer

Udbringning

51. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
52. Driften af udbringningsarealerne som ligger umiddelbart opad naturområder skal ske på en sådan måde at naturområderne ikke skades og tilstanden ikke ændres.
53. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. opbevares i mindst 5 år og forrevises på forlangende.
54. Udbringning af gødning mm. må ikke foretages på jord som er vandmættet, oversvømmet, frossen eller dækket af sne samt på stejle skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
55. Der må maksimalt modtages svinegylle svarende til 37 DE fra andre anlæg, til udspretning på egne arealer.
56. Der skal forlægge dokumentation for at svinegylle svarende til 109 DE fraføres og udspretnes på aftalearealer.
57. Der må kun ske udspretning på de i ansøgning angivne aftalearealer (jf. bilag 2) samt i henhold til gældende regler.
58. På aftalearealerne må der afsættes flg. til hver bedrift:

Bedrift	Mark nr.	Samlet mængde husdyrgødning
Niels Chr. Rasmussen, Rævehøjvej 3 6933 Kibæk	Obj-5, obj-6, obj-12, obj-13, obj-14, obj-15, obj-16 og obj-17 (85,99 ha)	109 DE

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Dele af ejendommens ejede/forpagtede arealer (60-0 og 17-0, 18-0, 19-0, 20-0) er beliggende i nitratklasse og indvindingsopland. Udvaskningen fra disse områder er beregnet til 48 mg/l. Der er derfor ikke sat vilkår til særlige tiltag udover lovens beskyttelsesniveau.

Arealerne er beliggende i et område med almindelige drikkevandsinteresser (OD). Det vurderes for arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning, derudover nedfældes flydende husdyrgødning indenfor 1000 m fra § 7 areal jf. krav husdyrgødningsbekendtgørelsen, dvs. på markerne 56-0 og 28-0. Herning Kommune vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper.

Godkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper. Der vurderes, at harmoniarealet er overholdt.

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til et Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor, men kravet om P-overskud er overholdt, og det er derfor ikke relevant at kræve en yderligere reduktion.

De standardsædskifter og fodertiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af udvaskningen og fosforbalancen fra husdyrbruget og dermed også til grund for overholdelsen af de fastlagte beskyttelsesniveauer.

Der udspretnes gylle på 85,99 ha aftalearealer. Ingen af disse arealer er omfattet af N- eller P klasse. Det vurderes, at det er tilstrækkeligt, at stille vilkår om, den samlede mængde husdyrgødning til hver bedrift og hvilke arealer der er tale om, samt at udspretningen sker efter gældende regler.

I forhold til udspretning er BAT at tage højde for udspretningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skrånninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssig praksis, inklusiv evt. sædskifte. Det vurderes at bedriften lever op til BAT.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på bedriften. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringningsarealer i form af forpagtning og gylleaftaler på i alt 234,31 ha. Det har givet mulighed for at udbygge svineproduktionen på bedriften. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet. 0-alternativet er således ikke et reelt alternativ.

Alternativt kunne man have satset på udvidelse på en anden ejendom. Men da dette ville give en del ekstra transportarbejde og desuden indebære en langt mere besværlig daglig drift, anses dette ikke for at være et realistisk alternativ, der da heller ikke er undersøgt nærmere.

Kommentarer til udvidelsen

Afgørelsen har været i foroffentlighed i perioden 3. september 2008 til 17. september 2008. Der er ikke i foroffentlighedsfasen indkommet bemærkninger til projektet.

Afgørelsen har været i nabohøring i perioden 12. november 2008 til 29. december 2008. I nabohøringen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Ejendommen og alle udbringningsarealer er beliggende i Herning Kommune.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- Anlæg
- Energi
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 1,1 km sydvest for Kibæk, som er den nærmeste byzone i området.

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse. Nærmeste § 3(naturbeskyttelsesloven) naturområder er en mose ca. 550 meter sydvest for ejendommen, et engområde 750 m nordøst for ejendommen, en mose 800m nord for ejendommen samt et eng/mose område 1000 meter nordvest for ejendommen. Nærmeste § 7 (husdyrloven) naturområder er heideområder der ligger hhv 2,9 km øst nord for ejendommen, 3 km nordøst for ejendommen og 3,3 km vest for ejendommen.

Habitatområde H61 -Skjern å ligger ca. 6,5 km syd for ejendommen. Borris hede, der er udpeget som habitatområde H60 og Fuglebeskyttelsesområde F37 ligger 11,5 km sydvest for ejendommen.

Beliggenheden af naturarealer og internationale beskyttelsesområder i forhold til ejendommen fremgår af bilag 2 og 3.

Udvidelsen sker i eksisterende byggeri og der etableres ikke nye gyllebeholdere.

Såvel stalden som ejendommens gyllebeholder overholder gyllevogn, kan også give anledning til lugt. Ejendommens gylletank er placeret i åbent land.

Det vurderes, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

Generelt i forhold til naboer kan det oplyses at kommunen aldrig har modtaget klager over lugt, støv og støj fra ejendommen.

- Lugt

Der er ansøgt om tilladelse til udvidelse af dyreholdet fra 251,99 DE til 279,64 DE i slagtesvin. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller genekriteriet for lugt ikke overskrides.

Nærmeste nabobeboelse, Agersigvej 7, der ikke er et landbrug, ligger ca. 240 meter fra staldanlægget. Den korrigerede geneafstand er beregnet til 98,62 meter. Nærmeste byzone ligger mere end 1,1 km fra bedriften.

Der er etableret lovpligtigt overbrusningsanlæg i alle slagtesvinestalde i hht. Lov nr. 104 omhandlende indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. På den måde sikres grisenes mulighed for afkøling i varme perioder (grise har ikke svedkirtler). Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udsugning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til

gyllevogn, kan også give anledning til lugt. Ejendommens gylletank er placeret i åbent land.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

- Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugs faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- Fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- Lys

På bedriften er der kun meget lidt natbelysning, ligesom produktionen foregår i lukkede stalde, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af for-

skellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Herning Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende den kommunale modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Oplag og håndtering af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

- Transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold. Transporter til og fra ejendommen ved levering af foder, afhentning af dyr, gylle og affald mv. sker udenfor byzone og landsbyer, samt med kun få beboelser langs vejen. I det der opbevares gylle på lejede beholdere udenfor ejendommen er der stillet vilkår om, at gylletransporter skal begrænses. Transportveje fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

For at mindske gener fra transport henstilles det, at transport skal foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog i mindre omfang forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det ansøgte vil betyde en mindre forøgelse af forbruget af foder m.v. og en forøgelse af transporten til og fra ejendommen på ca. 5%. Forøgelsen af antallet af transportere efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

- Kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det sam-

me punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

Anlæg

Der gennemføres ikke bygningsmæssige ændringer i projektet.

Nogle af staldene er indrettet med delvis spaltegulv (25-49% fast gulv) der betragtes som BAT. De resterende stalde er etableret med fuldspaltegulv. Disse planlægges renoveret inden 2015 til fulddrænet gulv med min. 33% drænet bund i den enkelte sti, dette betragtes som BAT. Der er i dele af staldanlægget (hele stald 4) etableret gyllekøling som ammoniakreducerende virkemiddel. Alle stalde er indrettet med overbrusning af dyrene.

Det monterede gyllekøleanlæg i fuldspaltestalden (stald 4) har en effekt på 24 kW. Dette svarer til en køleeffekt på ca. 27 W/m² gylleareal. Resultater fra forsøg med gyllekøling udført i fuldspaltestalde viser, at 10 W/m² reducerer ammoniakfordampningen med 10 % svarende til 7 % lavere ammoniakfordampning pr. grad sænkning af temperaturen i gyllen. Den angivne virkning på 10 % vurderes derfor at være realistisk. Køleanlæggets driftstid på 5000 timer/år vurderes også som realistisk ift. vedligehold, evt. reparationer og muligheder for afsætning af varmemængden.

Ejendommens gyllebeholder er omfattet af 10 års beholderkontrol. Der er ikke fastmonterede pumper på hverken ejede eller lejede på tanke.

Idet der er tale om en relativ lille udvidelse af dyreholdet, og der ikke etableres nye bygninger, vil det være omkostningsfyldt, at etablere forsøringsanlæg og luftrensning. Dette er derfor fravalgt.

Herning Kommune vurderer, at anlægget lever op til kravene om BAT.

Energi

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget. Miljø- og ressourcestyling bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så

små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Der er i 2005 udført energisyn på ejendommen og tiltag er iværksat. Rapporten omhandler både kort og langsigtede tiltag som helt konkret har udløst følgende:

- Der er udskiftet lysstofrør til lavenergirør i anlægget.
- Utætheder på kompressor til rensningsanlæg (drikkevand) udbedret.
- Forslag til energibesparelser på kvæm i foderladen, -kværnen skulle fremadrettet anvendes i nattetimerne. Der skulle desuden udføres forbedringer/ ændringer som kunne sikre en mere jævn tilførsel af korn, og en deraf mere jævn belastning af kværnen. Dette tiltag er IKKE blevet implementeret idet ejendommen siden er overgået til færdigfoderblandinger og kværnen er pt. Ikke i drift.
- Der skulle monteres sensor på lys ved den ene indgang til staldene. Adgangsvejen til stalden er siden ændret og denne forbedring derfor ikke iværksat.

Da der ikke i projektet sker bygningsmæssige udvidelser er der ikke stillet vilkår i afgørelsen om at der skal indsendes supplerende energiredegørelse for ejendommen.

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på:

- At minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet.

Herning Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive gennemført ud fra behovet på den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften kan indplaceres med karakteren høj indenfor systematik og information er bl.a. at bedriften udfærdiger en miljøredegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At evt. lækager hurtigst muligt gennem løbende kontrol opdages og repareres.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem godt landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Der er stillet vilkår om, at udarbejdelse af beredskabsplan for hele bedriften, denne er udarbejdet og vedlagt som bilag 4. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at den udarbejdede beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hævværk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin bedrift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, ellers går planen i glemmebogen og planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at

håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.

Det vurderes, at den anvendte kranpumpe på vogn med returløb er tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Herning Kommune. Dette regulativ er gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende den kommunale indsamlingsordning.

Derudover skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner mv.. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Herved vil vaskevandet blive ført til gyllebeholderen og udspredd med gyllen, hvilket vil være en miljømæssigt bedre løsning.

Da der ikke foregår markarbejde fra ejendommen, er der stillet vilkår om, at der ikke må foregå håndtering eller oplag af sprøjtemidler på ejendommen.

Det vurderes, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår som gylle. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Der opbevares i projektet gylle på en beholder på Agersigvej 5 samt i 3 gylleholdere på ejendommene Ollingvej 61, som ligger ca. 2,5 km fra ejen-

dommen, på ejendommen Vardevej 108, som ligger ca. 1 km fra ejendommen og på ejendommen Bjørnslevvej 7, som ligger ca. 2,2 km fra ejendommen. Der sker således en vis transport af gylle fra ejendommen. Gyllebeholderne er beliggende i nærheden af ejendommens udbringingsarealer. Det er vurderet, at der er tilstrækkelig kapacitet idet der er en samlet kapacitet på omtrent 12 mdr. Da ejendommens opbevaringskapacitet kun er tilstrækkelig på baggrund af lejet kapacitet er der stillet krav om at der hvert år inden 1. oktober skal indsendes dokumentation af kapacitet frem til 1. april det efterfølgende år.

To af udbringingsarealerne, markerne: 60-0 og 17-0 ligger i nitratfølsomme indvindingsområder og opland til Assing Mølleby Vandværk. Øvrige udspretningsarealer ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Aftalearealerne obj-12 til 17, obj-8 samt egne arealer nr. 56-0 og 57-0, 58-0 ligger i indvindingsoplandet til Troldhede mejeri.

Beregningerne viser, at udvaskningen ligger på 48 mg nitrat/l ud af rodzonen for de udbringingsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Nitratkoncentrationen reduceres med 7 mg nitrat/l. Det vurderes ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område. Kort over nitratfølsomme områder er vedlagt.

Der er ikke valgt yderligere virkemidler til driften af arealerne for at overholde beskyttelsesniveauet.

Alle arealer ligger i områder med almindelige drikkevandsinteresser. For arealerne, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

BAT og godt landmandskab i forhold til udbringning er bl.a. følgende tiltag:

- at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt kunstgødning
- at udbringning af gødning mm. skal foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst
- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspreddning og om nødvendig nedpløjning af husdyrgødningen
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Det vurderes, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT.

Overfladevand

- vandløb

En del af ejendommens udbringningsarealer ligger ved eller i nærheden af vandløb. Aftalearealerne obj-12 til 17 samt mark nr. 8-0, 9-0, 10-0 ligger ved Von å, som på strækningen er B1 målsat og Hulbæk, som er et sidetilløb til Von å, og som på strækningen ligeledes er B1 målsat. Udspretningsarealet mark Obj-2 ligger ved en bæk vest for Assing, som ligeledes er et sidetilløb til Von å og B1 målsat. Målsætningerne er ifølge Regionplan 2005 fra Ringkøbing Amt nu Landsplandirektiver.

Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Målsætningen for Von å er iflg. regionplan ikke opfyldt ved seneste bedømmelse pga. dårlige fysiske forhold og okker. Målsætningen i Hulbæk og bæk vest for Assing var opfyldt ved seneste bedømmelse.

De vandløbsnære udbringningsarealer skræner på intet sted stærkt ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en sprøjte- og dyrkningsfri bræmme på 2 m jf. Vandløbslovens § 69.

Det er kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspretning af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. Årsagen til manglende målopfyldeelse skyldes de fysiske forhold samt okker. På det grundlag vurderes det, at udvidelsen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningen.

- Fjord opland

Ejendommen og udspretningsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Målsætningerne for fjorden er ikke opfyldt. Fjorden er påvirket af for store tillædnings af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra oplandet, som bl.a. stimulerer væksten af planteplankton, søsalat og algebevoksninger på bundplanterne og dermed har en negativt effekt på miljøtilstanden i fjorden.

Næringsstofbelastningen vanskeliggør derfor opfyldelsen af målsætningerne for fjorden. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder især

landbruget, mens bidraget fra byer og industri er blevet væsentligt reduceret via spildevandsrensning.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasserne 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. Reduktionspotentialen, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for, hvor stor en del af kvælstoffet der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande.

Da alle arealer ligger udenfor nitratklasse 1-3, er arealerne robuste, da man har vurderet at mellem 75-100 % af kvælstoffet tilbageholdes. Derfor er de generelle harmoniregler tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand, og der er ikke krav om yderligere vilkår.

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødningen har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. Indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnes på grundlag af normtal for næringsstof i husdyrgødning, udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Valg af sædskifte har stor betydning i beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Der er i projektet anvendt referencesædskiftet S4 for alle arealer.

Ifølge den indsendte ansøgning viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} , er 1,4 og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er ligeledes 1,4 DE/ha.

Da DE_{reel} ikke er større end DE_{max} er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand netop overholdt uanset, hvad de følgende udvaskningsberegninger viser. Udvasningsberegningen af N beregnet via Farm-N viser en udvasning på 69,7 kg N/ha, der er lig den maksimalt tilladte udvasning, da der ikke anvendes virkemidler. Til sammenligning er N-udvasningen i nudrift beregnet til 79,3 kg N/ha.

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. 3 af arealerne (mark Obj-2, obj-8 og obj-24 og 26) er helt eller delvist beliggende i lavbundsområder. Lavbundsområderne er ikke omfattet af okkerklasse 1 og er dermed omfattet af husdyrbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosfor.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt.

I ansøgt drift udspreddes der 25 kg P/ha og der fra føres 21,1 kg P/ha hvilket giver et gennemsnitlig fosforoverskud på alle arealer på 3,9 kg P/ha.

Afskæringskravet er beregnet 3,9 kg P/ha/år, bedriftens fosforoverskud må derfor ikke overstige 3,9 kg P pr ha pr. år beregnet efter vejledningens retningslinjer. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning.

Det vurderes ud fra beregningerne, at dyreholdet ikke vil medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af Ringkøbing Fjord.

- Internationale naturbeskyttelsesområder

Ingen af udspreddingsarealerne ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, men ejendommen og udspreddingsarealerne ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Habitatområde H61 -Skjern å ligger ca. 6,5 km syd for ejendommen. Borris hede, der er udpeget som habitatområde H60 og Fuglebeskyttelsesområde F37 ligger 11,5 km sydvest for ejendommen.

Ringkøbing Fjord, som ligger 30 km vest for ejendommen er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) , Ramsarområde (R2) og EF-habitatområde (H62) og af den grund er kommunen internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde.

EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU. EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

Det er vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af.

- Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke fjordområderne, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Da ejendommen overholder de generelle landbrugsregler og husdyrlovens beskyttelsesniveau er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medvirke til en væsentlig forringelse af forholdene i havområderne.

Udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen medfører ikke væsentlige påvirkninger af relevante vandløb. Bedriften overholder de generelle landbrugsregler. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand, at ansøgte projekt overholder det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Ringkøbing Fjord. Der er ikke naturområder, hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

Natur

- Areal status

Der er ikke arealer indenfor naturområder eller internationale beskyttelsesområder. Ejendommen og driftsbygningerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugs område.

- Økologiske sprednings korridorer

Ingen af udbringningsarealerne ligger i et område, der er udpeget som økologisk korridor.

- Fredede fortidsminder

Idet der ikke er gravhøje på udspreddingsarealerne, men flere høje ved arealerne gøres opmærksom på, at der i henhold til § 29f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre kommunen meddeler dispensation hertil.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Der er beskyttede diger efter Museumslovens § 29a ved flere af ejendommens arealer. Digerne må ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Beskyttede naturtyper

På det vedlagte kort (bilag 2 og 3) er angivet, hvilke naturtyper der ved ejendommens arealer er registreret efter § 3 i lov om naturbeskyttelse og hvilke af disse der er udpeget efter § 7 i lov om husdyrbrug.

De nærmeste § 3 naturarealer der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven:

Hedeområder > 10 ha beliggende

- 2,9 km nord for ejendommen, C-målsat
- 3 km øst nordøst ejendommen, C-målsat
- 3,3 km vest for ejendommen, C-målsat.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1000 m ift. Ejendommen er:

- C-målsat mose ca. 550 meter sydvest for ejendommen
- C-målsat engområde 750 m nordøst for ejendommen
- C-målsat mose 800m nord for ejendommen
- C-målsat eng/mose område 1000 meter nordvest for ejendommen.

Målsætninger er fra Regionplan 2005 Ringkøbing Amt.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttræden i 1992. Det vil sige at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til årene før 1992. Dette indebærer bl.a. at de 2 naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringingsarealet.

På baggrund af ansøgningen vurderes udvidelsen ikke at indebære væsentlige ændringer i markdriften. Markdrift i form af omlægning, gødskning, behandling med plantebeskyttelsesmidler og andre jordbrugsaktiviteter antages derfor ikke at give anledning til øget påvirkning af områdets beskyttede naturtyper.

- Beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Udbringning af flydende husdyrgødning på marker beliggende i en afstand på under 1000 meter fra et § 7 areal er omfattet af krav om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ §§ 24 og 38. På det vedlagte kort (bilag 2) er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften og udbringingsarealerne er registreret efter § 7, og hvilke udbringingsarealer der ligger indenfor bufferzonen, og derfor omfattes af krav om nedfældning. 3 af ansøgningens udbringingsarealer omfattes af dette krav, da de ligger helt eller delvist indenfor bufferzone.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 520 kg N/år således, at den samlede emission bliver i alt på ca. 4768 kg N/år. Bedriften ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer. Det beregnede bidrag til § 7 arealet fra stald og lager er beregnet til 0,00 kg N/ha, hvorfor der ikke stilles yderligere reduktionskrav. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 20 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidsvarende staldsystem. Med den valgte staldsystem samt etablering af gyllekøling i fuldspaltstalden overholdes kravet om 20 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager. Det bemærkes hertil, at det af ansøgningen fremgår, at fuldspaltstalden udfases inden 2015. Der reduceres med 8 kg N/år udover det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

§ 3 moserne ved ejendommen har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 5-25 kg N/ha/år⁵. § 3 engområderne har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/ år⁵

De nævnte naturtyper findes naturligt under næringsfattige forhold, og er dermed følsomme overfor en forøgelse i kvælstof depositionen. Tålegrænsen for moser afhænger af type, denne mose er C-målsat og vurderes til at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 18,36 kg N/ha/år⁵.

Engene er ligeledes C-målsatte og vurderes derfor at have en tålegrænse i den øvre ende af intervallet.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Den højeste deposition i nærmeste § 7 er beregnet til 0,00 kg N/ha. Udvidelsen vil medføre en forøgelse i kvælstofdeposition, men det vurderes

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

⁵ Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug, opdatering af 15. december 2005

ikke vil have en væsentlig betydning for de omtalte naturtyper og deres plantesamfund da afstanden til naturområdet er > 1000 m

De øvrige nærmest beliggende naturarealer vurderes ikke at blive påvirket med en væsentlig merbelastning af luftbåret kvælstof. Denne vurdering er med baggrund i, at udvidelsen giver ikke anledning til en øget kvælstofdeposition i 2900 meters afstand og dermed vurderes merdepositionen i 550-til 1.000 meter også for værende meget lav samtidig med at tålegrænsen ikke anses for overskredet.

- Kumulativ effekt

Da bedriften ligger mere en 1000 meter væk fra nærmeste § 7 område er der ikke undersøgt for ejendomme med mere end 75 DE.

- Forhold Natura 2000-områder

Ingen af bedriftens arealer ligger inden for områder, der er udpeget som internationale naturbeskyttelsesområder. Bedriftens driftsbygninger ligger ca. 6,5 km fra nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde. Da svinebedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Depositionen fra punktkilden på alle disse arealer er vurderet til 0 kg N/ha/år.

Ammoniakfordampningen fra bedriftens stalde og gylletanke vil således ikke medføre nogen målbar stigning i deposition på naturtyper i de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af svinebedriften vurderes derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder.

- Artsfredninger, rødlistearter og Bilag IV-arter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter eller bilag IV-arter.

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, vandflagermus og langøret flad-

germus. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Herning Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁶

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på oplysninger, der er modtaget fra ansøger. Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold og områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften indgår – tillige med regionplanens målsætninger og retningslinier – i vurderingerne.

Kommunen noterer, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

Kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. er under løbende revision. Beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, er tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen Agersigvej 5 uden for bufferområderne. Dette skyldes primært – som anført foran – at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion mv. fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det Herning Kommunes opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i

⁶ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

Sammenfattende gælder for udvidelsen, at kommunen vurderer, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Miljøteknisk beskrivelse

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Jens Thomas Rasmussen
Adresse: Klinten 46, 6933 Kibæk
Telefon: 97192283
Mobil: 40916804
e-mail: agersiggaard@mail.dk

Driftsstart staldanlæg: 28/7 2008

En del af ejendommens arealer forpagtes af Niels Chr. Rasmussen, Rævehøjvej 3, 6933 Kibæk.

Oplysninger om ejendommens placering

Bedriften er placeret i landzone. Ejendommens staldanlæg og gyllebeholdere er placeret i primær jordbrugsområde

Projektet omfatter ikke bygningsmæssige ændringer, da udvidelsen foregår i eksisterende staldbygninger.

Ejendommens indretning fremgår af situationsplanen, bilag 1.

	Nudrift	Ansøgt drift
Bygningshøjde stald		Uændret
Taghældning	20 ^o taghældning på nyeste stald til 30 ^o på den ældre del af bygningerne	Uændret
Bygningsmateriale + farve	Alle facader fremstår med overflader som røde mursten. Alle tagflader er beklædt med eternit, -rød og grå.	Uændret
Afskærmende beplantning (bredde + træartsvalg)	Ejendommen skærmes af beplantning på 3 sider. Bygningsmassen fremstår dog uden beplantning mod Agersigvej. Ejendommens gyllebeholder som er placeret nord for Agersigvej er beplantet i hele beholderens omkreds.	Uændret
Belysningsforhold på facaden ude for bygninger og anlæg	Der forefindes lys på ejendommens udleveringsrampe mod Agersigvej, samt mindre befæstet areal ved foderladen.	Uændret

Produktionen foregår i lukkede stalde, således at der er begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper.

Landskabelige hensyn

Agersiggaard er beliggende i landzone ca. 1,1 km sydvest for byzonen til Kibæk. Afstand fra centrum af gårdanlægget til nærmeste nabo, beliggende vest for Agersiggaard, er cirka 240 meter. En lille del af bedriftens udbringningsarealer ligger i umiddelbar nærhed af landsbyen Assing Mølleby. Bedriftens udbringningsarealer ligger indenfor en afstand af 1 til 9 km fra Agersiggaard. Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde omgivet af flere mindre ejendomme.

Agersiggaard er omkranset af læhegn på tre sider. På den fjerde side er der anlagt græsplæne ud mod Agersigvej.

Arealerne omkring gården er udlagt til landbrugsdrift og gennemskåret af mange læhegn.

Ejendommen og hovedparten af udbringningsarealerne ligger i et område, der i Regionplan 2005 er udpeget som jordbrugsområde. En mindre del af ejendommens arealer ligger i et område udpeget som regionale naturbeskyttelsesområder i regionplanen.

Ejendommen og hovedparten af udbringningsarealerne ligger i et område, der i Regionplan 2005 er udpeget som områder med drikkevandsinteresser (OD). En lille del af det forpagtede areal syd for Agersiggård ligger i et område udpeget som nitratfølsomt område. Dele af udbringningsarealerne er beliggende i indvindingsoplandene for Kibæk Vandværk og Assing Mølleby Vandværker.

I umiddelbar nærhed af Agersiggård findes sø, moser, enge, hede og vandløb, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. I tilknytning til udbringningsarealerne findes søer, moser, enge og vandløb, der ligeledes er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. I skellet til det bortforpagtede areal vest for Agersiggård findes et fortidsminde, der er beskyttet efter § 29a i museumsloven.

Dele af udbringningsarealerne afvandes via henholdsvis Bæk sydvest for Kibæk, Bæk vest for Assing, Hulbæk, Von Å, Pårup Bæk og Skjern Å Nørrekanal. Bæk sydvest for Kibæk, Bæk vest for Assing og Hulbæk løber til Von Å. Von Å og Pårup Bæk løber til Vorgod Å, der løber til Skjern Å, som udmunder i Ringkøbing Fjord. Von Å er B1-målsat på strækningen ved Agersiggård, Von Å opfylder målsætningen som gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk på denne strækning. Vorgod Å er A(B1)-målsat på strækningen indtil Skjern Å, Vorgod Å opfylder målsætningen som særligt naturvidenskabeligt interesseområde og beskyttelse af særlige naturelementer og som gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk. Skjern Å er ligeledes A(B1)-målsat, og opfylder denne målsætning. Vandløbene er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer:	
Nærmeste nabo	240 m
Byzone	Kibæk 1,1 km
Samlet bebyggelse i landzone	Assing 1 km

Afstandsforhold fra staldbygning/gyllebeholder: (ingen nybygninger)	
Fælles vandindvindingsanlæg	Kibæk vandværk 1400 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ingen
Vandløb (herunder dræn) og søer	565 m
Offentlig vej, privat fællesvej	14 m
Levnedsmiddelvirksomhed	ingen
Naboskel	35 m
Beboelse samme ejendom	8 m

Der findes afskærmende beplantning i form af 3-rækkede læhegn og en del spredt beplantning omkring ejendommen.

Da projektet ikke indeholder bygningsmæssige ændringer er der ikke gennemført og udarbejdet overvejelser om alternative muligheder for placering.

Ophør

Produktionen er kontinuert, kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus. Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller leve brug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspreddes på udbringningsarealerne eller afsættes. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr. Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktionsanlæg eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktionsanlæg. Fodersiloer tømmes og rengøres.

Husdyrgødning

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen:

Der produceres årligt ca. 4.723 m³ gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand, der ledes til gyllebeholder. Opgørelse over disse mængder fremgår af afsnittet ressourceforbrug.

Opbevaringskapacitet for gylle				
Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gyllebeholder	1996	2006	2.000	43
Gyllebeholder - Bjørnslevvej 7	1996	2006	1.100	23
Gyllebeholder – Vardevej 108	1991	2001	600	21
Gyllebeholder – Ollingvej 61	1998	2008	1.000	21
I alt			4.700	100

Opbevaringskapaciteten totalt set er beregnet til 12 mdr. Opbevaringskapaciteten på ejendommen er 5 måneder.

Alle beholdere er elementtanke og kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant.

Alle beholderne er etableret med naturligt flydelag og der føres løbende logbog over flydelaget.

Der er ikke fastmonteret pumpe på ejendommens egen gylletank. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker på betonstøbt læsseplads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Gyllehåndtering sker altid under overvågning. Området omkring ejendommen, herunder området omkring gyllebeholderne rengøres efter behov.

Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften med hjælp fra Planteavlskontoret, hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.

Gylleudbringningen foretages som en kombination af nedfældning og slangeudlægning, der nedfældes på ca. 80 % af arealet og slangeudlægges i de resterende 20 %. Udbringning af gylle foregår i dagtimerne og ikke på søn- og helligedage.

Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, underrettes Herning Kommune straks. Ved behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Foder

Der anvendes på ejendommen automatisk foderanlæg der kører i døgndrift. For at begrænse udledningen af N og P fra svinene arbejdes der på at få en høj fodereffektivitet og tilvækst som muligt. Derfor udføres der jævnligt E-kontrol af besætningen med dertil hørende opfølgning.

Slagtesvinene fodres med forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer i naturen mest mulig.

Der tilsættes enzymer til foderet i de foderblandinger det er relevant. Enzymerne forbedrer dyrets foderudnyttelse, og derved minimeres næringsstofoverskuddet i gødningen.

Minimering af foderspild.

Foderet blæses / snegles ind til opbevaring i siloer, der er ikke spild forbundet med denne transport.

Fodertildeling foregår via lukkede rørstrengene med udfodring i krybber. Foderspild i staldene søges minimeret ved fokus på formalingsgrad, fast gulv eller flise under krybberne samt vandforsyning i forbindelse med udfodring.

Pt. anvendes færdigfoder i besætningen.

Der anvendes halm som strøelse i stierne samt til etablering af flydelag i den eksisterende gyllebeholder. Forbruget i nudriften er cirka 100 småballe, og i ansøgt drift anslås forbruget uændret.

Råvare-oplag	Nudrift (tons)	Ansøg drift (tons)
Færdigvarer		
- foderladen	100 tons / 3 indendørs træsiloeer	Uændret
- nyeste sl.svinestald	9 tons / 1 indendørs træsiloe	
Korn	900 tons / planlager i foderladen	Uændret
Halm (i bygning 3)	100 småballer	Uændret

Ved udvidelsen vil produktionen af slagtesvin forøges ganske lidt på antallet, -hovedparten af forøgelsen på DE skyldes ændring af vægtintervallet på grisene. Foderanlæg, type og blanding vil være uændret, kun mængderne af foder, som udfodres, vil øges.

I forbindelse med foderleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der vil således ikke være støvgener hos nærmeste nabo ca. 240 m fra produktionen.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentligt ændret i forhold til den nuværende drift. Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil være uændret i forhold til nudriften.

Harmoniregler

Landbrugsjord til rådighed

	Ansøgt produktion (ha)
Egne og forpagtede arealer	148,32
Aftale arealer*	85,99
I alt	234,31

* Arealerne er bortforpagtet til Niels Chr. Rasmussen, Rævehøjvej 3, 6933 Kibæk (DE), med forpligtigelse til at aftale gylle til de anviste arealer.

Ejendommens produktion af husdyrgødning er på 279,64 DE. Der er indgået aftale om tilførsel af 37 DE svinegyde med Svend Fauereby, Vardevej 122, 6933 Kibæk samt fraførsel af 109 DE til gylleaftalearealer. Det giver en mængde på 207,64 DE til udbringning på ejendommens ejede/forpagtede arealer.

Der modtages ikke slam eller andet affald til udspreddning på udspreddningsarealerne.

Harmoniarealet

Med en belastning på 1,4 DE pr. ha og en gyllemængde på 207,64 DE svin til udbringning på egne/forpagtede arealer er harmoniareal kravet beregnet til 148,31 ha.

Bedriftens indretning

Af situationsplanen, bilag 1 fremgår bedriftens indretning.

Staldafsnit	Dyrehold	Staldindretning	BAT-redegørelse
Slagtesvin, delvis fast bund	1.080 slagtesvin 32-108 kg (33,56DE)	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv 400 stipladser	Stalden er med 25-50 % fast gulv som er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde med BAT-byggeblad 106.04-52.
Slagtesvin, fuld-spalter	4400 slagtesvin 32-108 kg (136,71 DE)	Fuldspaltegulv 1100 stipladser Gyllekøling 10% effekt - 5000 t/år drift	Stalden er i drift med fuldspaltegulv. Denne staldtype vil fra 2015 ikke længere være tilladt til slagtesvin. Bundtypen vil i det løbende vedligehold blive ændret fra fuldspalter til drænet bund. Stalden vil altså senest 2015 fremstå med min. 33 % drænet bund.

			Der er etableret gyllekøling under kanalbunden i stalden. Varmepumpens kapacitet er 24 kW, svarende til ca. 27 W/m ² staldareal, varmen genvindes og anvendes i ejendommens stuehus samt staldanlæg. Dimensioneringen af varmepumpe og køleanlæg er i overensstemmelse med resultaterne angivet i Dansk Svinerådgivnings meddelelse nr. 357.
Slagtesvin, Ny delvis fast bund	3520 slagtesvin 32-108 kg (109,37 DE)	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv 880 stipladser	Stalden er med 25-50 % fast gulv som er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde med BAT-byggeblad 106.04-52.

Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret.

Overbrusning

Der er etableret lovpligtigt overbrusningsanlæg i alle slagtesvinestalde i hht. Lov nr. 104 omhandlende indendørs hold af smågrise-, avls- og slagtesvin.

Beskrivelse af rengøring og desinfektion

Området omkring ejendommen rengøres efter behov.
I alle stalde højtryksrensnes (uden tilsætning af sæbe) efter hvert hold.

Ventilation

Alle staldafsnit ventileres mekanisk og via undertryk. Luftindtaget sker ved vægventiler eller loftsflade (diffus luftindtag)

Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer på mere end halvdelen af ejendommens stipladser. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Der vil løbende ved renovering og vedligehold af ejendommens ventilationsanlæg blive etableret frekvensstyring i de sektioner som mangler.

Udmugningssystem.

Der anvendes vaccumudmugning i alle stalde.

Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, -således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

Ejendommen drives i henhold til Danish Crowns "Code of practice". Heri indgår regler og procedurer for bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

Ressourceforbrug

Det samlede ressourceforbrug fremgår af følgende skema

Årligt forbrug	Før	Efter
Elforbrug	246.000 Kwh.	246.000 Kwh
Vandforbrug	5.475 m ³	5.600 m ³

Da der ikke udføres markarbejde mv. fra ejendommen og der ikke anvendes dieselolie til opvarmning er der ikke dieselolieoplæg på ejendommen.

Energi

Elektricitet anvendes til ventilation og foderfremstilling. Ejendommens årlige elforbrug til gårdens drift forventes uændret omkring 246.000 kWh, -ejendommens foderforsyning er ændret fra hjemmeblandet foder til færdigfoder. Deraf forventet mindre elforbrug til forarbejdning.

Der er i nuværende og fremadrettet drift ikke markdrift fra adressen, hvorfor der ikke anvendes energi til dette.

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes. Deraf følger et lavere olieforbrug til opvarmning.

Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer på mere end halvdelen af ejendommens stipladser. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.

Der vil løbende ved reovering og vedligehold af ejendommens ventilationsanlæg blive etableret frekvensstyring i de sektioner som mangler.

Ejendommen er i 2005 gennemgået af energikonsulent Kurt Mortensen og tiltag påpeget i denne rapport er iværksat.

Vand

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring, beliggende i gårdsplads. Der forbruges cirka 5.475 m³ årligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen. Størstedelen af dette er drikkevand til svinene. Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand. Det årlige vandforbrug forventes at stige til cirka 5.600 m³ efter udvidelsen.

I staldene er der opsat vandbesparende drikkekopper, i stedet for de traditionelle drikkenipler. Alternativt er vandforsyningen placeret i foderautomaten og evt. vandspild vil opsamles i krybben.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets.

Ejer har tilladelse til indvinding af vand til markvanding. Vandforbruget til markvanding udgør uændret 100.000 m³ pr. år efter udvidelsen og udnyttes af forpagter og ejer i fællesskab.

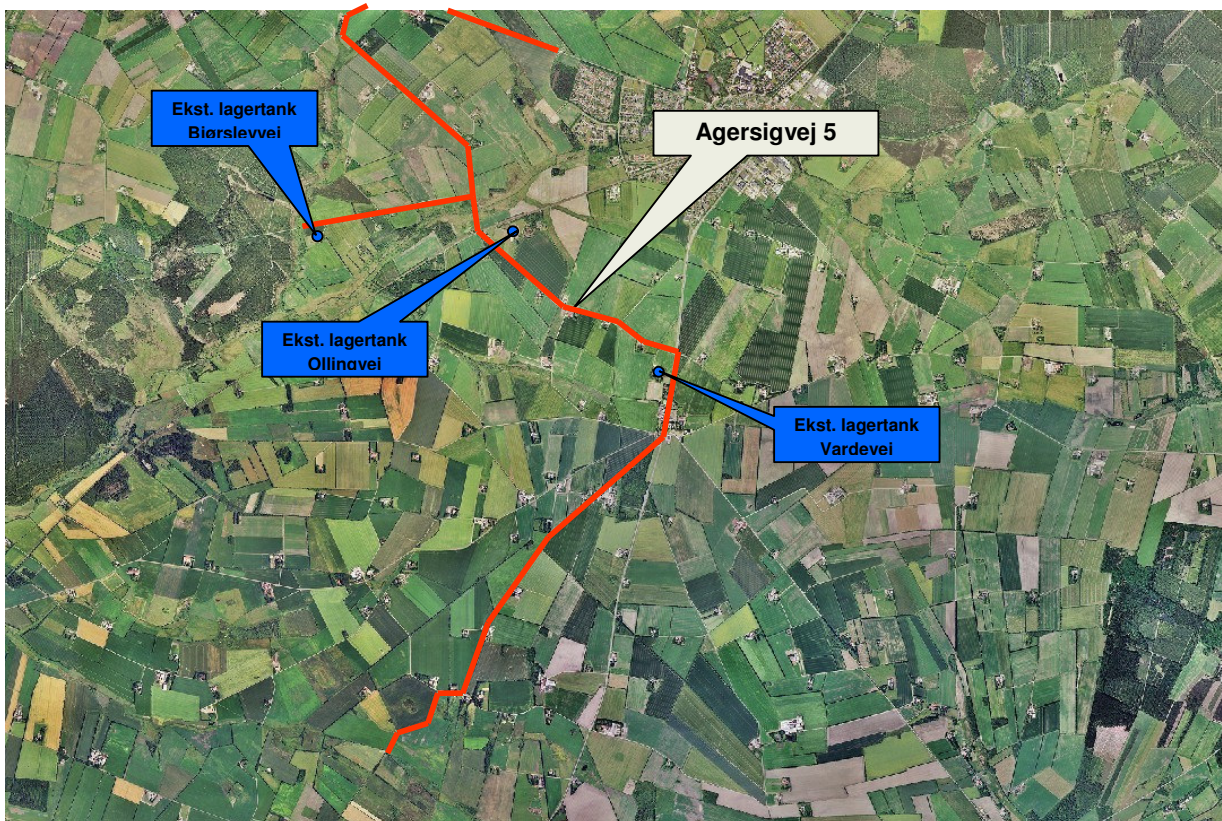
Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af færdigfoder, gylle, eget korn. Transporterne fordeles sig som vist i nedenstående tabel.

Lastbiltrafikken til ejendommen foregår ad Agersigvej, som er en mindre befærdet offentlig vej belagt med asfalt. Transportvejene fremgår af nedenstående kort. Kørsel med gylle til udbringningsarealerne omkring Agersiggaard foregår primært ad Agersigvej. Kørsel med gylle til arealerne længere væk foregår ad Agersigvej, Vardevej og Skjernvej, en strækning på op til 3 km. Transport af gylle til decentrale gyllebeholdere sker med traktor og vogn ad Agersigvej. Gyllen transporteres i december og januar måned. Af samtlige transporter til og fra ejendommen er transporten af husdyrgødning den transportform, der udgør den største stigning i antallet af kørsler på offentlig vej.

Transporttype	Nuværende antal per år	Fremtidigt antal per år
Levering af svin til slagteri	52	uændret
Afhentning af dyr til destruktion	104	"
Leverance af foder	156	"
Leverance af handelsgødning	2	"
Leverance af kemikalier	0	"
Leverance af fyringsolie/brændstof	10	"
Husdyrgødning, traktor og vogn	160	188
-Kørsler til decentrale gyllebeholdere	108	uændret
Transporter i alt	592	620

Kort over transportveje for ejendommen:

Øvrige støjklider

Udover støj fra transport udgør støjkliderne på bedriften af ventilationsanlæg, foderhåndtering og intern transport af foderstoffer, dyr og gødning på ejendomme.

Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsafkast, samt fra motoriserede køretøjer og transporter. Ejendommens ventilatorer har et gennemsnitligt støjniveau på 65-70 dB ved maksimum belastning.

I perioder vil der være støj fra foderladen hvor der modtages foder samt i forbindelse med læsning og afhentning af grise til slagtning. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning, primært forår og ganske lidt i sensommeren, vil der i dagtimerne være støj fra maskiner og gyllepumper. I høsttiden vil der være støj fra blæsere til korntørring.

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet.

På ejendommen fokuseres generelt på minimering af støjgener igennem hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdsgange.

Skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Derudover udsættes rovfluer i stalden.

Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Rotter bekæmpes ved udlægning af rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

Affald

Tabel for fast affald

Affalds type	Mængde Før/efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
Forbrændingseget	Uændret	400 l container fra Marius Pedersen.	Abonnementsordning, containeren afhentes fast hver 14. dag.
Ikke forbrændingseget	Uændret		Herning Kommunes affaldsordning.
Papir/pap	Uændret	400 l container fra Marius Pedersen.	Abonnementsordning, containeren afhentes fast hver 14. dag.
Glas	Uændret		Herning Kommunes affaldsordning.
Plast	Uændret	400 l container fra Marius Pedersen..	Abonnementsordning, containeren afhentes fast hver 14. dag.
Heraf PVC	Uændret	400 l container fra Marius Pedersen.	Abonnementsordning, containeren afhentes fast hver 14. dag.

Affald fra produktionen omfatter animalsk affald, herunder døde dyr, emballage og akkumulatorer.

Farligt affald & olie og kemikalier

Tabel for olie- og kemikalier

Art	Opbevares i/placering	Mængde/afskaffes via
Spildolie	Tromler på dertil egnet underlag, Pårupvej 19	
Kanyler	Plastikbeholder	Apoteket
Kemikalier	I dunke i aflåst rum, Pårupvej 19	
Medicin	I skab i besætningsområdet	Apoteket

Forbruget vil være uændret i forhold til det eksisterende forbrug.

Der er ikke markdrift fra adressen. Markerne drives fra Pårupvej 19, 6933 Kibæk i et samarbejde med flere landmænd i området. Derfor opbevares eller anvendes ikke olie eller olieaffald, kemikalier eller sprøjtemidler på ejendommen.

I produktionen anvendes kun medicin efter dyrlægens anvisning. Staldene højtryksrensnes uden tilsætning af sæbe.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe på hævet underlag, så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA. Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit 2 gange pr. uge. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Spildevand

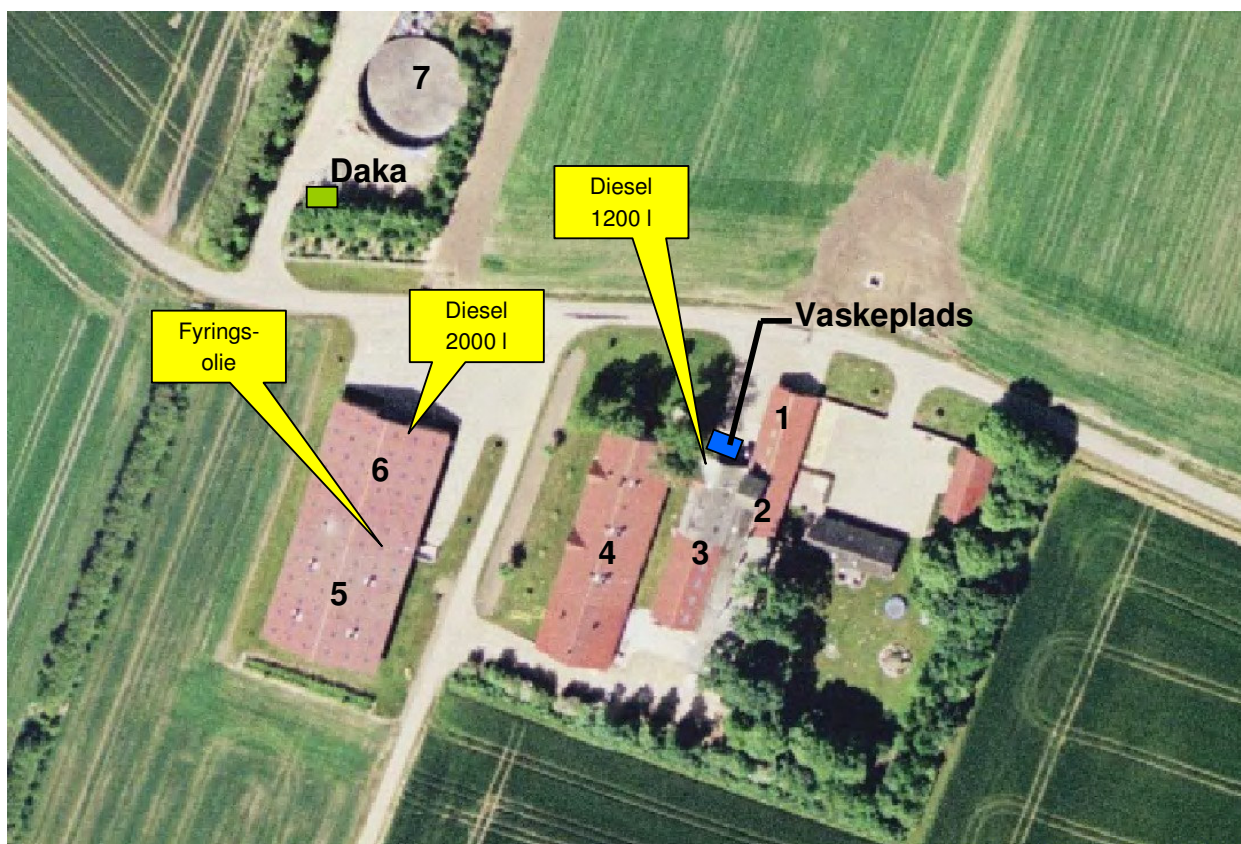
Ejendommens samlede årlige vandforbrug vil være 5.600 m³. Størstedelen bruges til dyrene. Der er ikke processpildevand fra produktionen.

Drikkevandsspild anslås til 350 m³/år. Derudover anslås den årlige mængde af vaskevand fra produktionen, herunder vandforbrug til overbrusning af staldanlæg og gødeareal til 225 m³. Vaske- og spildevandsmængderne er beregnet ud fra normal. Den samlede mængde vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild (575 m³/år) ledes til gyllebeholder.

Der forefindes ikke sanitære anlæg på ejendommen der tilsluttes i forbindelse med produktionsanlægget.

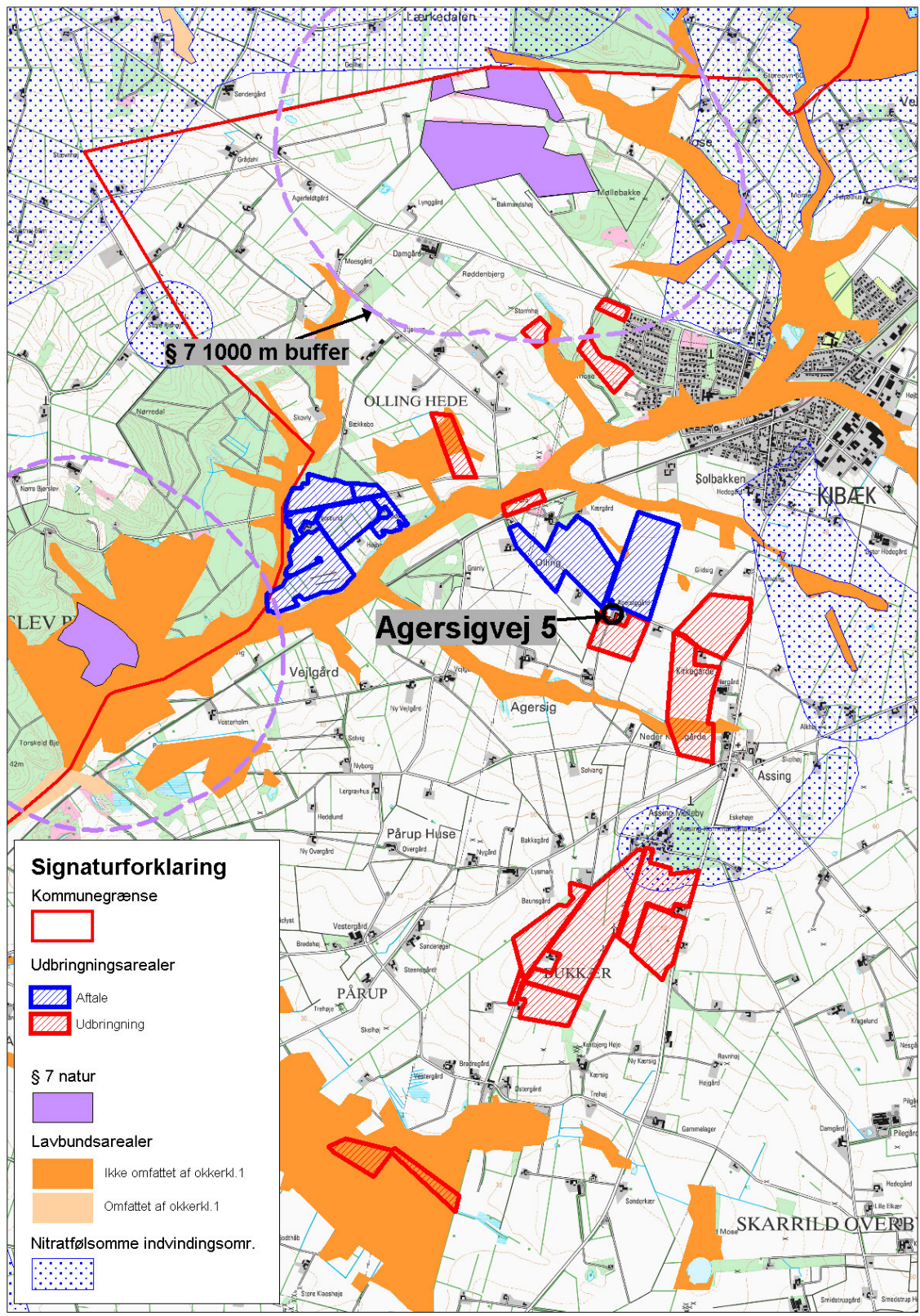
Spildevand fra husholdningen føres til septiktank som tømmes efter behov, hvert 2. år.

Bilag 1 Oversigtsplan over ejendom

Bygning	Type	Grundplan (m ²)	Bygningshøjde til tagryg (m)	Bygningsmaterialer og farve på facade
1	Maskinhus / værksted	250	5	Røde mursten og rød eternit på tagflade
2	Stald – Slagtesvin delvis fast bund	400	5	"
3	Lade	400	6	"
4	Stald – Slagtesvin fuldspaltegulv	900	7	"
5	Stald – Ny delvis fast bund	600	8,5	Røde mursten og rød eternit på tagfladen.
6	Lade	600	8,5	"
7	Gyllebeholder	2.000 m ³		

Bilag 2 Udbringningsarealer, udpegede § 7 og lavbundarealer

Bilag 3 ejendommen ift. udpegede § 3

